Ankenævnet for Forsikring

Den 1. juli 2015 blev i sag nr. 86607:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Forenede Gruppeliv
Krumtappen 4
Postbox 442
2500 Valby

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har gennem et ansættelsesforhold været omfattet af gruppelivsaftale (…011) med erhvervsevnetabsdækning i Forenede Gruppeliv. Hun klager over selskabets afslag på at udbetale invalideydelser.

Selskabet har afvist at udbetale helbredsbetingede ydelser med henvisning til, at klagerens erhvervsevne ikke var nedsat i dækningsberettigende grad i forsikringstiden, som ophørte den 30/9 2007.

Gruppelivsaftale …011, som klageren efter det oplyste var omfattet af indtil den 30/9 2007, giver ret til udbetaling af invaliderente, hvis forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til en tredjedel eller derunder. Der er en karenstid på 3 måneder.

Klageren var efter den 30/9 2007 omfattet af andre gruppelivsaftaler (…012 og …025) i det indklagede selskab. Der er i henhold til disse udbetalt invalidesum med erstatningsdato 1/2 2010 og ydet præmiefritagelse i perioden fra den 1/2 2010 til den 31/1 2013 (den præmiefri dækning kan ifølge gruppelivsaftalerne maksimalt ydes i en periode på tre år).

Klageren, der er født i 1960, var den 13/5 2001 impliceret i en trafikulykke, hvorved hun pådrog sig et hovedtraume med hjernerystelse og et traume mod højre knæ. Hun fik siden konstateret blodprop i venstre hjernehalvdel. Efter det oplyste blev hun sygemeldt fra sit arbejde som flyverspecialist den 23/6 2006. Hun fratrådte stillingen den 30/9 2007, og forsikringsdækningen på gruppelivsaftale …011 bortfaldt i forbindelse hermed. Med virkning fra den 1/11 2007 blev hun ansat i et tidsbegrænset vikariat i et flyselskab med en minimumsarbejdstid på 8 arbejdsdage om måneden. Hun blev siden opsagt fra vikariatet, hvorefter hun gennemgik et længere kommunalt udredningsforløb. Hun fik i første omgang bevilget fleksjob fra den 1/2 2010, og med virkning fra den 1/6 2011 fik hun tilkendt offentlig førtidspension.

Nævnet har tidligere behandlet sagen i kendelse nr. 82.303 af 3/2 2014, hvor nævnets flertal kom frem til, at klageren ikke fik medhold. Som begrundelse herfor anførte nævnets flertal blandt andet:

> "Forsikringsbegivenheden ved dækning for et nærmere angivet tab af erhvervsevne er det tidspunkt, hvor erhvervsevnetabet når den i forsikringsbetingelserne angivne størrelse - også kaldet skadevirkningsprincippet, jf. bl.a. nævnets kendelse i sag nr. 73.301.
>
> Ifølge de forsikringsbetingelser, der er gældende i den foreliggende sag, indtræder forsikringsbegivenheden, når klagerens erhvervsevne er nedsat til en tredjedel eller derunder.
>
> Efter en gennemgang af parternes brevveksling både før og efter sagens indbringelse for nævnet samt det omfattende bilagsmateriale finder vi at måtte lægge til grund, at klagerens helbredsmæssige situation løbende er blevet forværret siden ulykken i 2001, at hun blev sygemeldt fra den pensionsgivende stilling den 23/6 2006, at hun fratrådte stillingen den 30/9 2007, at hun med virkning fra den 1/11 2007 blev ansat i et tidsbegrænset vikariat med en minimumsarbejdstid på 8 dage pr. måned, at hun på grund af sygefravær blev opsagt fra vikariatet i april 2008, at hun siden gennemgik et længerevarende kommunalt udredningsforløb, at dette i første omgang resulterede i tilkendelse af fleksjob, og at hun i forlængelse heraf fik bevilget offentlig førtidspension med virkning fra den 1/6 2011.
>
> Efter en samlet bedømmelse af sagens oplysninger finder vi det herefter ikke dokumenteret, at klagerens erhvervsevne var nedsat med mindst 2/3 på fratrædelsestidspunktet den 30/9 2007, hvor forsikringsdækningen ophørte. Vi har herved bl.a. lagt vægt på klagerens efterfølgende vikaransættelse. Vi finder således ikke grundlag for at pålægge selskabet at udbetale invaliderente i anledning af sygemeldingen og den efterfølgende tilkendelse af offentlig førtidspension.
>
> Henset til sagens kompleksitet tilføjes det, at afgørelsen er truffet på baggrund af det fremlagte skriftlige grundlag, og at det ikke kan udelukkes, at en nærmere bevisførelse ved en domstol vedrørende sagens faktiske omstændigheder vil kunne begrunde et andet resultat."

Klagerens advokat har efterfølgende anmodet om, at sagen bliver genoptaget blandt andet med henvisning til nye oplysninger.

Nævnet har ved breve af 22/8 2014 til klageren og selskabet besluttet at genoptage sagen med henvisning til vedtægternes § 15, stk. 1.

Af de bilag, som klagerens advokat har anmodet om indgår i en ny vurdering af sagen, er blandt andet to neuropsykologiske erklæringer samt en vurdering fra Arbejdsskadestyrelsen afgivet efter nævnets kendelse af 3/2 2014.

I neuropsykologisk erklæring indhentet af klageren af 23/2 2014 afgivet af en cand. psych. og Ph.d. er det bl.a. anført:

> "Efter anmodning fra … [klagerens advokat], skal jeg hermed fremkomme med en sagsgennemgang og vurdering vedr. … [klageren].
> …
> **SAMMENFATNING OG KONKLUSION**
>
> Det er uomtvisteligt, at … [klagerens] helbredsmæssige og erhvervsevnemæssige tilstand var forringet med min. 2/3 inden afskedigelsen fra … [arbejdsplads] i 2007 — denne vurdering er baseret på omfanget af de kognitive forringelser og de implikationer, de har haft (afskedigelse fra stilling i … [arbejdsplads] i 2007).
>
> Ydermere det antageligt (se nedenfor), at helbredet er yderligere forværret efter 2007; førende til, at der ultimativt tilkendtes social førtidspension.
>
> Der er ingen *andre* antagelige hændelser, nytilkomne sygdomme eller lignende - eller andre antagelige omstændigheder - som ville kunne forklare, at sådanne forringelser skulle være indtrådt senere end tidspunktet for afskedigelsen fra … [arbejdsplads] i 2007.
>
> Denne konklusion korresponderer med konklusionen i … [anden neuropsykolog] neuropsykologiske undersøgelse fra 2003, hvor der konkluderes at være forringet neuropsykologisk funktion.
>
> Forringelserne er forenelige med, at … [klageren] i 2001 har været ramt af commotio cerebri; og dette altså gående 6 år forud for afskedigelsen fra … [arbejdsplads].
>
> Testprofilen i min neuropsykologiske undersøgelse af 12.03.2011 er af en karakter, der er forenelig med kroniske følgevirkninger efter commotio cerebri med diffus påvirkning af kognitive funktioner. I min tidligere neuropsykologiske undersøgelse fra 2008 er der set en ligeledes ringe testprofil.
>
> Det er ganske vist sjældent, at kognitive problemer trækker ud så langt som mere end 10 år efter commotio cerebri; men risiko for kroniske følgevirkninger er omvendt velbeskrevet. Cerebral hypometabolisme er beskrevet; dette hos commotiopatienter med kroniske

kognitive problemer, og som ellers har upåfaldende cerebrale MR-scanninger (European Journal of Nuclear Medicine and Molecular Imaging, 33, 2006; pp….-822).

Spørgsmålet om, hvor vidt der efter commotio cerebri kan være hjerneskade uden påviselige forandringer på strukturelle scanninger (herunder MR-scanning), er kontroversielt. Hos de fleste patienter med commotio cerebri fortager problemerne sig efter ugermåneder; men hos en restgruppe er der vedvarende klager år efter ulykken — uden bedring. Hertil må [klageren] desværre konkluderes at høre. Forskningslitteraturen har nu yderligere dokumenteret, at ikke alle skader ved commotio cerebri lader sig afsløre på strukturelle scanninger — se fx http://www.nih.gov/news/health/dec2013/ninds-08.htm for en opdatering af den seneste forskning, som må betegnes som foruroligende.

Samme tråd i forskningslitteraturen godtgør, hvorfor man hos en del commotio cerebri patienter ser, hvad der - over år - forekommer at være progression i de neuropsykologiske forringelser. Kort fortalt kan der være tale om en kaskade af inflammatoriske og autoimmune reaktioner (som det vil være for omfattende at redegøre for her; der henvises til ovenstående www-link). [Klageren] må desværre konkluderes at høre under denne patientkategori. Der tegner sig således - fra den første neuropsykologiske undersøgelse i 2003 og til den seneste neuropsykologiske undersøgelse i 2011- et billede af, at der har været tale om progredierende neuropsykologisk forringelse. Det testmæssige understøttes af socialanamnesen: I 2005 var det — selv om der viste sig at blive problemer - fx muligt at udsende … [klageren] til … [udlandet] i ½ år. Udfordringer af et sådant omfang ville slet ikke kunne have været inde i billedet i forbindelse med de senere tiltag, foranstaltet af Jobcenter …, i forsøget på at arbejdsfastholde … [klageren]. Som et andet eksempel var der et stærkt øget sygefravær op til afskedigelsen fra … [arbejdsplads] i 2007. Der er ikke anden antagelig forklaring på dette øgede sygefravær, end at det har skyldtes tiltagende problemer med at overkomme sit arbejde — forårsaget af tiltagende kognitive problemer."

I neuropsykologisk erklæring af 28/5 2014 udfærdiget af samme cand. psych. Ph.d., som udfærdigede erklæringen af 23/2 2014, hedder det bl.a.:

"**Kommentar til skrivelse fra Ankenævnet for Forsikring (ref. 82303) til … [klagerens advokat] vedr. … [klagerens] klage over Forenede gruppeliv …**

Jeg er af … [klagerens advokat] blevet forelagt ovennævnte skrivelse til udtalelse.

I skrivelsen anføres bl.a. flg.:

1. 'Efter en samlet bedømmelse af sagens oplysninger finder vi det ... ikke dokumenteret, at klagerens erhvervsevne var nedsat med mindst 2/3 på fratrædelsestidspunktet 30/9 2007, hvor forsikringsdækningen ophørte. Vi har herved bl.a. lagt vægt på klagerens efterfølgende vikaransættelse'.

2. 'Jeg lægger navnlig vægt på, at jeg finder, at der i … [neuropsykolog] erklæring af 23/2 2014 ikke fremgår nye relevante oplysninger om størrelsen af din klients erhvervsevnetab, da forsikringsdækningen ophørte 30/9 2007'

Hertil har jeg flg. kommentarer:

Ad 1) Vikariatet lod sig ikke bestride af … [klageren], og pga. sygefravær førte dette til afskedigelse. [Klageren] har været insufficient i forhold til at bestride vikariatet — det fremgår, at hun ikke magtede det. Vikariatet i … [flyselskab] var af så få timer, at det, selv

uden sygefraværet, var mindre end 1/3 af en fuldtidsstilling. [Klageren] bestred det ikke uden fravær; og erklæringen fra … [flyselskab] v/… [tidligere personaleansvarlig] anfører, at … [klageren] ikke formåede at udføre selv rutineprægede funktioner. Antagelsen i pk.t. 1. ovenfor — at vikariatansættelsen kontraindicerer, at arbejdsevnen skulle være nedsat med mindst 2/3, og at der reelt har været en bedre arbejdsevne — er således ikke understøttet.

Ad 2) I min erklæring af 12.03.2011 konkluderes, at *'neuropsykologiske undersøgelser 19.06.03 og 22.08.08 viser generelt forringede funktioner med især væsentlige problemer med overblik, koncentration og hukommelse. Fornyet neuropsykologiske undersøgelse 13.11.09 viser uændrede forhold'*. Det sammenfattes således, at der har været væsentlige problemer allerede på tidspunktet for den neuropsykologiske undersøgelse af 19.06.2003. Disse problemer førte ultimativt til afskedigelse fra … [arbejdsplads] i 2007 — dette efter omfattende sygefravær. Den senere socialanamese godtgør, at mønsteret i problemerne fortsatte efter afskedigelsen fra … [arbejdsplads] — med fornyet afskedigelse fra ovenomtalte vikariat og ultimativt tilkendelse af offentlige førtidspension. Min erklæring af 23.02.2014 kvalificerer således erhvervsevnen til at være nedsat til under 1/3 på tidspunktet for afsked fra … [arbejdsplads] ved udgangen af september 2007. I lyset af sagens akter er det uomtvisteligt, at arbejdsevnen var nedsat til under 1/3 på afskedigelsestidspunktet. Det vejer i denne forbindelse særligt tungt, at så tidligt som i 2003 (og bekræftet i opfølgende neuropsykologiske genundersøgelser) foreligger dokumentation for, at der har været - og er - tale om *generelt forringede funktioner med især væsentlige problemer med overblik, koncentration og hukommelse*. Opmærksomheden henledes på, at neuropsykolog … [anden neuropsykolog] 19.06.2003 vurderer, at der er tale om et erhvervsevnetab på mere end 2/3.

I Arbejdsskadestyrelsens vurdering af 11/6 2014 er det bl.a. anført:

"**Tidligere vurdering**

Vi har den 22. juni 2004 vurderet det varige men som følge af ulykken den 13. maj 2001 til 18 procent, og erhvervsevnetabet blev vurderet til 20 procent. Efterfølgende vurderede vi den 12. marts 2012, at der ikke var sket en ændring.

Den 21. september 2012 vurderede vi erhvervsevnetabet til 40 procent, idet vi på baggrund af nye oplysninger fra … [klagerens] arbejdsgiver i breve af 17. april 2007 og 20. september 2007 lagde til grund, at hun tilbage fra i hvert fald 2004, havde betydelige begrænsninger i det arbejdsmæssige funktionsniveau.

I forlængelse heraf vurderede, at vi ved vores tidligere udtalelse havde vurderet … [klagerens] erhvervsevnetab som følge af ulykken den 13. maj 2001 for lavt.
…
Begrundelse for erhvervsevnetab
Vi har lagt vægt på sagens sociale og økonomiske oplysninger, herunder især:

- Akter fra … Kommune
- Oplysninger fra SKAT
- Funktionsbeskrivelserne i de lægelige akter
- [Klagerens] egne bemærkninger

Erstatning for tab af erhvervsevne efter erstatningsansvarsloven skal kompensere for den indtægtsnedgang, som skyldes skadens følger. Vi skal vurdere, hvad … [klageren] ville

kunne tjene, hvis skaden ikke var sket og sammenholde det med hendes indtægtsmuligheder med skaden.
…
Henset til det samlede funktionsniveau, ud fra genernes sværhedsgrad, og de begrænsninger der er som følge af skaden, har vi skønsmæssigt vurderet, at omkring halvdelen af det samlede erhvervsevnetab skyldes udviklingen i ikke skadesrelaterede forhold.

Vi bemærker i den forbindelse, at de skaderelaterede følger og den omstændighed, at du med skadens følger i mange år har været i stand til at bibeholde et arbejde i betydeligt omfang, efter vores opfattelse ikke harmonerer med det senere stærkt nedsatte funktionsniveau.
…
På den baggrund vurderer vi fortsat, at erhvervsevnetabet som følge af ulykken den 13. maj 2001 er skønsmæssigt 40 procent."

Af selskabets brev af 19/9 2014 til nævnet fremgår det bl.a.:

"FGs tidligere indlæg i sagen fastholdes i sin helhed.

Det er vores opfattelse, at Ankenævnets afgørelse af 3. februar 2014 er korrekt.

Ansvarsbærende bestemmelser

Som tidligere anført, er der to ansvarsbærende bestemmelser for udbetaling af invaliderente fra ovennævnte gruppelivsforsikring:

a. at erhvervsevnen var nedsat med mindst 2/3 på fratrædelsestidspunktet den 30. september 2007
b. at tjenesten ophørte på grund af helbredsbetinget utjenstdygtighed.

Det er en betingelse for udbetaling af invaliderenten, at begge bestemmelser er opfyldt.

Ad a - erhvervsevnetabet
Det skal endnu engang slås fast, at der for forsikringen gælder et skadevirkningsprincip og ikke et skadeårsagsprincip. Dette er tidligere beskrevet på s. 2 i mit svar af 10. december 2012, hvortil der henvises.

I psykolog … [neuropsykolog] ensidigt indhentede erklæringer af hhv. 23. februar 2014 og 28. maj 2014 beskrives de kognitive deficits klager pådrog sig efter ulykken i 2001 og som i juni 2011, og efter forsikringstidens ophør 30. september 2007, medførte tilkendelse af førtidspension — skadesårsagsprincippet. I erklæringerne fremkommer ikke nye helbredsmæssige oplysninger, som ikke allerede var beskrevet da Ankenævnet traf sin afgørelse 3. februar 2014.

Vi mener heller ikke, at der er fremkommet nye oplysninger i erklæringerne, som kan dokumentere, hvorledes klagers tab af erhvervsevne udviklede sig i perioden 2003-2011, ej heller hvor stort erhvervsevnetabet var i givne perioder. Det skal bemærkes, at klager først havde konsultation hos … [neuropsykolog] 1-2 år efter, at klager var fratrådt ansættelsen i … [arbejdsplads]. En beskrivelse af erhvervsevnetabet før fratrædelsen, og som i udgangspunktet er baseret på en erklæring fra en psykolog i 2003 samt beskrivelser i faglitteratur, kan ikke dokumentere klagers erhvervsevne over en periode på 8 år. Der findes

således IKKE en beskrivelse af og dokumentation for erhvervsevnetabet på fratrædelsestidspunktet.

Derimod beskriver … [neuropsykolog], at der havde været progression i klagers neuropsykologiske forringelser i perioden 2003 til 2011, hvor klager tilkendes førtidspension, samt beskriver, at klagers helbred blev yderligere forværret efter 2007.

Det er et faktum, at klager i perioden 2002-2006 genoptog arbejdet i … [arbejdsplads] og det er et faktum, at klager blot 1 måned efter fratrædelsen fra … [arbejdsplads], blev ansat i … [flyselskab] med en arbejdstid som oversteg 1/3 af en fuldtidsstilling (minimum 8 arbejdsdage/mdr.).

Klagers advokat anfører, at Arbejdsskadestyrelsens udtalelse af 11. juni 2014 understøtter … [neuropsykologs] nye erklæringer. Der henvises til mit svar af 10. december 2012 som omhandler Arbejdsskadestyrelsens vurdering af erhvervsevnetab. Arbejdsskadestyrelsens nye udtalelse ændrer ikke denne vurdering.

Det kan herefter slås fast, at der ikke foreligger dokumentation for, at klagers erhvervsevne var nedsat med mindst 2/3 på fratrædelsestidspunktet. Der henvises også til min besvarelse til Ankenævnet af 16. maj 2012 under **Ad 2)**.

Ad b - tjenesteophøret

Her henvises til min besvarelse til ankenævnet af 16. maj 2012 under **Ad 1)**, hvoraf det klart fremgår, at den ansvarsbærende bestemmelse under **b.** heller ikke er opfyldt, da klagers tjeneste ikke ophørte på grund af helbredsbetinget utjenstdygtighed.

Vikariatet i … [flyselskab]

Under sagens behandling modtog vi ansættelsesbevis for klagers ansættelse i … [flyselskab] af 1. november 2007, personlig udtalelse fra tidligere medarbejder i … [flyselskab], … [tidligere personaleansvarlig], og opsigelse fra … [direktør], … [flyselskab], af 3. april 2008. I ansættelsesbeviset er anført, at klagers tjenestetid under vikariatet var minimum 8 arbejdsdage/måned. Tjenestetiden udgjorde således mere end 1/3 arbejdstid af en fuldtidsstilling.

Vi fandt ikke den personlige udtalelse fra den tidligere medarbejder samt opsigelsen brugbart som dokumentation for, hvor mange timer/dage klager reelt arbejdede under ansættelsen. Dokumentationen mangler fortsat. Allerede i januar 2012 bad vi klager om at give fuldmagt til at indhente oplysninger om vikaransættelsen, hvilket klager hidtil har nægtet.

Da vi fortsat ikke finder den reelle arbejdsindsats i … [flyselskab] belyst og dokumenteret, fastholder vi, at vi skal modtage fuldmagt fra klager til indhentning af de nødvendige oplysninger."

I klagerens advokats brev af 13/10 2014 til nævnet er det bl.a. anført:

"**NÆVNETS AFGØRELSE AF 3. FEBRUAR 2014**
I relation til nævnets tidligere afgørelse skal fremhæves flg. bemærkninger, idet det er noteret, at sagen blev afgjort ved beskedent flertal, og at det ikke kunne udelukkes, at en prøvelse af sagen ved Domstolene kunne medføre andet resultat.

Flertallets afgørelse:
At klagerens helbredsmæssige situation løbende er blevet forværret siden ulykken i 2001,
Arbejdsskadestyrelsen bedømte i 2004 den samlede erhvervsevne til at være 20 %.
ASK har ved en revurdering af sagen erkendt, at bedømmelse i 2004 var vurderet for lav og at det reelle erhvervsevnetab var langt højere end først antaget, idet det samlede erhvervsevnetab er 80 %. Hermed konkluderer Arbejdsskadestyrelsen, i lighed med Specialist i Neuropsykologi, og efterfølgende den kommunale udredning, at det samlede erhvervsevnetab var over 2/3 i 2007.
For sagens vedkommende er det afgørende, hvornår indtrædelsen af erhvervsevnetabet på 2/3 finder sted, idet modparten (Forenede Gruppeliv) ikke bestrider, at der har fundet en forværring sted siden ulykken i 2001, og at det samlede erhvervsevne tab er over 2/3.
På baggrund af en række faktuelle forhold kan konkluderes, at erhvervsevnetabet på 2/3 har været gældende på tidspunktet for afskedigelsen fra … [arbejdsplads]. Hertil kan bl.a. anføres:

- Specialist i Neuropsykologi fandt i 2003 erhvervsevnen nedsat med mere end 2/3.
- ASK har ved revurdering af sagen i 2004 erkendt, at erhvervsevnetabet bedømt i 2004 var et fejlskøn og at det reelle erhvervsevnetab har vist sig at være større end først antaget (80 %).
- Den kommunale udredning konkluderede, på baggrund af arbejdsprøvning mv., at erhvervsevnen maximalt kunne udgøre 10-12 timer/ugers, svarende til et erhvervsevne-tab på over 2/3, beregnet på baggrund af en arbejdsuge på 37 timer. På denne baggrund tilkendes først ret til fleksjob og efterfølgende førtidspensions, da erhvervsevnen ved revurdering ansættes at være ubetydelig. Således underbygger den kommunale udredning, at erhvervsevnen var nedsat med mere 2/3 gældende på tidspunktet for afskedigelsen fra … [arbejdsplads].
- Fremsendte sygelister for perioden 2003 til og med 2007 underbygger ligeledes den reducerede erhvervsevne som anført ovenfor. Det kan af tallene og den afgivne sygemelding juni 2006 konkluderes, at der gældende fra medio 2006 til og med udgangen af september 2007, hvor afskedigelsen finder sted, var et sygefravær på 100 %. For god ordens skyld skal erindres, at Nævnet allerede har noteret, at sygefraværet gældende for hele 2006 ligeledes var ganske betydeligt (74 %), svarende til mere end 2/3. Sygefraværet underbygger derfor også, at erhvervsevnetabet ved ansættelsens ophør var over 2/3.
- Forenede Gruppeliv udbetalte Invalidesum på baggrund af erkendt erhvervsevnetab på over 2/3, hvorfor FG erkender erhvervsevnetabet på over 2/3.
- **Forenede Gruppeliv erkender i brev til Ankenævnet, at der har været et erhvervsevne tab på mindst 2/3 før fratrædelsen i 2007 og igen efter fratrædelsen**, men mener ikke at denne nødvendigvis har have været gældende på selve fratrædelsestidspunktet. Et forhold der ses ganske urealistisk idet erhvervsevnetab ikke er en fluktuerende størrelse, der kommer og går, som det passer FG bedst i en sag. Det må derfor konkluderes, at FG implicit har erkendt, at der har været et erhvervsevnetab på 2/3 ved fratrædelsestidspunktet. Dette også i relation til det faktum, at FG har udbetalt invalidesum på baggrund af et erhvervsevnetab på over 2/3 og ligeledes ydet præmiefritagelse.
- At erhvervsevnen var nedsat ved fratrædelsen i 2007 underbygges endvidere af ORI brev af 3.december 2007, samt øvrige breve fra kollegaer og chefer. Det kan herfra klart udledes, at arbejdsevne var nedsat med mere end 2/3 i 2003 og endvidere er der sket en forværring siden. Ved fratrædelsen i 2007 vurderes arbejdskapaciteten

ikke engang som værende 15 % - altså langt under 1/3 og dermed et erhvervsevnetab på over 2/3.

- Af … [neuropsykologs] nye erklæring af 23.februar 2014 (**modtaget efter** Ankenævnets kendelse*) fremgår det af konklusionen at – 'Det er uomtvisteligt, at … [klageren] helbredsmæssige og erhvervsevnemæssige tilstand var forringet med min. 2/3 inden afskedigelsen fra … [arbejdsplads]i 2007 — denne vurdering er baseret på omfanget af de kognitive forringelser og de implikationer, der har haft (afskedigelse fra stilling i … [arbejdsplads]i 2007)'.* Det kan heraf ganske entydigt konkluderes, at erhvervsevnetabet på over 2/3 var indtrådt forud for afskedigelsen fra … [arbejdsplads].

At hun blev sygemeldt fra den pensionsgivende stilling d. 23/6-2006,
Forholdet er dokumenteret ved … [arbejdsplads] brev af 7.maj 2007. Det fremgår heraf, at sygemelding var gældende fra 22.juni 2006 og at tjenesten ikke ville kunne genoptages i den nærmeste fremtid.
I tilslutning hertil skal fremhæves, at det i Ankenævnets redegørelse for sagen er angivet, at … [klageren] blev raskmeldt d. 30/06-2007. Det forhold er faktuelt **ikke korrekt**. … [klageren] blev fra … Kommune alene 'teknisk raskmeldt', idet arbejdsgiver blev meddelt om ophør af refusion for sygedagpenge. Der var ikke tale om en reel raskmelding, hvilket også er dokumenteret ved mail fra … Kommune. Mail bilagt for god ordens skyld.

I fortsættelse af ovenstående skal fremhæves, … [klageren] var sygemeldt uafbrudt fra 23/6 2006 frem til sin afskedigelse med udgangen af september 2007. Der har således i perioden op til afskedigelsen, ikke været grundlag for at dokumenterer en erhvervsevne overhovedet.

At hun fratrådte stillingen d. 30/9-2007.
Fratrædelsen er dokumenteret ved den med … [arbejdsplads] indgåede fratrædelsesaftale.
Der er i Ankenævnets gennemgang af sagen anført, at det ikke er tilstrækkelig godtgjort, at … [klageren] blev afskediget af helbredsmæssige årsager. Der skal i denne forbindelse henvises til … [arbejdsplads] besvarelse til ASK hvoraf det klart fremgår, at grundlaget for afskedigelsen var helbredsmæssige årsager i form af længere tids sygefravær. Det er således entydigt dokumenteret, at afskedigelsen fandt sted på baggrund af helbredsmæssige årsager.

At hun med virkning fra d. 1/11-2007 blev ansat i et tidsbegrænset vikariat med en minimumsarbejdstid på 8 dage / måned,
Vikariatet ses irrelevant i relation til en erhvervsevne over 1/3, idet vikariatets samlede minimumsarbejdstid end ikke opfyldte en erhvervsevne på 1/3. Ydermere skal understreges, at det er dokumenteret, at … [klageren] ikke kunne opfylde denne ringe arbejdstid og derfor blev opsagt på grund af sin stærkt reducerede erhvervsevne. Det kan derfor konkluderes, at vikaransættelses endnu engang dokumenterer, at … [klageren] erhvervsevne fra sin begyndelse af ansættelsen var under 1/3 og dermed var indtrådt på tidspunktet for afskedigelsen fra … [arbejdsplads].
Der skal i øvrigt i denne forbindelse i øvrigt henvises til … [neuropsykolog] erklæring af 28.05.2014 omtalt ovenfor.

At hun på grund af sygefravær blev opsagt fra vikariatet i april 2008,
Opsigelse fra vikariatet på baggrund af helbredsmæssige årsager ses tydeligt dokumenteret ved … [tidligere personaleansvarlig] udtalelse af 14.november 2011, samt … [direktør] brev af 3.april 2008. Der kan derfor ikke herske tvivl om, at … [klageren] blev afskediget på grund af sit sygefravær og at dette sygefravær, i fortsættelse af det dokumenterede

sygefravær i … [arbejdsplads], klart dokumenterer et vedvarende erhvervsevnetab på over 2/3, gældende fra sygefraværets begyndelse medio 2006, som var 15 måneder før fratrædelsen.

At hun siden gennemgik et længerevarende kommunalt udredningsforløb,
Det kan igen noteres, at den kommunale udredning var langvarig og at det som dokumenteret ved tilkendelsen af retten til fleksjob afstedkom den konklusion, at … [klageren] erhvervsevne tab var over 2/3. At udredningsforløbet var langvarigt er ikke ensbetydende med, at erhvervsevnetabet udviklede sig over den periode, men alene er et udtryk for, at Kommunes udredning var særdeles grundig, ligesom det også må konkluderes, at erhvervsevnetabet var gældende fra udredningens start og dermed var gældende på tidspunktet for afskedigelsen fra … [arbejdsplads].

At dette i første omgang resulterede i tilkendelsen af fleksjob, og

Tilkendelsen af fleksjob er en tydelig dokumentation for, at … [klagerens] erhvervsevnetab er under 2/3, idet hun blev vurderet til maksimalt at kunne yde en arbejdsindsats på 10-12 timer uge.

At hun i forlængelse heraf fik bevilget offentlig førtidspension med virkning fra d. 1/6-2011.
Tilkendelsen af førtidspension tilkendegiver, at … [klageren] ved nærmere vurdering har en ubetydelig erhvervsevne, hvormed tabet er langt over 2/3, nærmende sig 75-85 % jf. dagældende praksis om udmåling af EET, jf. og Arbejdsskadestyrelsens vurdering på 80 % EET i denne sag.

Øvrige Bemærkninger til kendelsen:
Endvidere skal i relation til Ankenævnets redegørelse og kendelse anføres nedenstående specifikke bemærkninger:
Det anføres i kendelsen side 2, at … [klageren] siden blev opsagt fra vikariatet, hvorefter hun gennemgik det kommunale udredningsforløb. Det skal i denne forbindelse uddybes, at opsigelsen af vikariatet var som følge af helbredsmæssige årsager, hvilket ikke alene er dokumenteret i … [direktørs] brev af 3.april 2008, men også i efterfølgende udtalelse af … [tidligere personaleansvarlig]14.november 2011. Hertil kommer, at vikariatet var fastsat til under 1/3 normal arbejdstid, som end ikke kunne opfyldes, hvorfor det på ingen måde kan dokumentere, … [klageren] kunne arbejde mere end 1/3.

Det anføres ligeledes side 2, at … [klageren] først i februar 2011 ansøgte om udbetaling af invaliderenten. Det er korrekt at … [klageren] også her søgte om udbetaling af invaliderenten. Det skal dog understreges, at … [klageren] allerede ved afskedigelsen i 2007, og flere gange efter (2008 & 2009), havde ansøgt om nævnte udbetaling, men at disse indledningsvis blev afvist af [klagerens fagforening]. Afvisningerne af [klagerens fagforening] blev foretaget med den begrundelse, at … [klageren] ikke var omfattet af relevante aftaler. Faktum var dog, at … [klageren] var omfattet af aftalen, hvilket [klagerens fagforening] modvilligt måtte erkende, hvorfor afvisningen ikke var berettiget. På baggrund heraf genfremsendte … [klageren] efterfølgende sin ansøgning, men fik da af Forenede Gruppeliv oplyst, at erhvervsevnen først skulle fastsættes gennem en kommunal udredning. Først da denne forelå primo 2011 kunne … [klageren] endnu engang fremsende sin anmodning, hvorefter en reel sagsbehandling blev påbegyndt.
…
Vedr. vikariatet side 5 skal igen påpeges, at … [klageren] end ikke kunne opfylde reglen om 8 arbejdsdage på mdr., hvilket i sig selv dokumenterer et erhvervsevnetab på over 2/3

- gældende fra vikariatets start og dermed også gældende på fratrædelsestidspunktet fra … [arbejdsplads].

…

På side 9 er anført, at det i breve fra arbejdsgiver (… [arbejdsplads]) henholdsvis 17/4-2007 og 20/9-2009 klart er tilkendegivet, at der var betydelige begrænsninger i … [klagerens] erhverveevne, hvorfor disse igen underbygger det faktum, at erhvervsevnetabet var over 2/3 på fratrædelsestidspunktet.

Ligeledes skal i forbindelse med side 9 igen bemærkes, at ASK vurdering af erhvervsevnetabet var for lav i 2004, hvorfor den efterfølgende revurdering med resultatet 80 %.

Beregning af arbejdstid side 10 underbygger og dokumenterer en erhvervsevne under 1/3. Ligeledes bør det nederst side 10 tillægges større vægt, at også Kommunen vurderer, at generne har været der siden 2004.

På side 11 erkendes ASK revurdering af sagen med et samlet erhvervsevnetab på 80 %. Dette på baggrund af erklæring af neurolog den 15. november 2012 der klart tilkendegiver, at forholdet var gældende da … [klageren] fratrådte sin stilling i … [arbejdsplads] i 2007.

Side 13 er igen fejlagtigt angivet, at der var tale om en raskmelding i 2006.

Ligeledes tilsidesættes det side 13, at der var et omfattende sygdomsforløb i perioden 2003 frem til afskedigelse. Dette dokumenteret ved sygelister samt udtalelser fra diverse chefer mv.

FG anbefaler jf. side 13, at der indhentes dokumentation fra … [flyselskab]. Forholdet omkring vikaransættelsen er dokumenteret i form af brev fra … [direktør] og udtalelsen fra … [tidligere personaleansvarlig], der ikke var tidligere medarbejder som angivet, men nærmeste chef. Det er endvidere fra … [flyselskab] dokumenteret, at de ikke længere er i besiddelse af yderligere materiale.

Med reference til side 17 bemærkes fortsat, at FG ikke har fremlagt et sikkert grundlag, som kan tilsidesætte den dokumentation der er fremlagt fra … … [klagerens] side. Det fremhæves særligt at … [klageren] har dokumenteret, at hun både umiddelbart inden sin afsked fra … [arbejdsplads] og i perioden efter sin afsked fra … [arbejdsplads] og frem til nu har haft en erhvervsevne på mindre end 1/3.

Herefter må det overlades til selskabet at føre bevis for deres påstand om at erhvervsevnen større end 1/3 ved fratræden fra … [arbejdsplads]; en bevisbyrde som Forende Gruppeliv endnu ikke har løftet.

Eller mere specifikt overlades til Forenede Gruppeliv at føre bevis for deres påstand om at erhvervsevnen var nedsat med mere end 2/3 medens hun endnu var i … [arbejdsplads], for så at blive markant bedre i perioden omkring opsigelsen fra … [arbejdsplads], for så igen at falde til mere end 2/3 igen på et tidspunkt efter fratræden fra … [arbejdsplads]. Det må på det foreliggende antages at have formodningen imod sig.

Hertil har selskabet i brev af 19/11 2014 til nævnet bl.a. anført:

"Som det fremgår af udtalelse fra nævnets flertal i afgørelsen af 3. februar 2014, lagde flertallet bl.a. vægt på klagers efterfølgende vikaransættelse i … [flyselskab], hvor minimumsarbejdstiden var 8 dage pr. måned.

Klagers advokat anfører i sit indlæg, at minimumsarbejdstiden ikke opfylder en erhvervsevne på 1/3. Et år indeholder i gennemsnit 21 arbejdsdage pr. måned. Det betyder, at mi-

nimum 8 arbejdsdage pr. måned ikke opfylder kravet om et erhvervsevnetab på mindst 2/3.

Der vedlægges udskrift fra linkedin.com, hvoraf det fremgår, at klager har anført, at klager arbejdede i … [flyselskab] fra oktober 2007 til januar 2009 — altså en vikaransættelse som varede noget længere end tidligere anført af klager.

På baggrund af ovenstående oplysninger og for at sagen kan belyses fuldt ud, afventer FG med yderligere indlæg i sagen, til klager har givet fuldmagt til, at FG kan indhente de fulde oplysninger om klagers ansættelsesforhold i … [flyselskab]."

I klagerens brev af 5/12 2014 til nævnet hedder det bl.a.:

"Indledningsvis skal understreges, at FG's beregning af arbejdsevne ud fra 8 arbejdsdage pr. måned alene er en hypotetisk beregning, da … [klageren] netop *ikke* kunne honorere dette meget generelle krav, idet hun allerede på dette tidspunkt havde et erhvervsevnetab på over 2/3.

Med blot **én** enkelt sygedag på en måned kommer den samlede arbejdstid under 1/3 af normaltiden, og det fremgår netop af sagen, at … [klageren] sygefravær var væsentlig mere omfattende. Hertil skal igen fremhæves, at det er fuldt ud dokumenteret, at … [klageren] ikke kunne opfylde vikariatets krav til arbejdstid) og at hun derfor blev opsagt på grund af sin stærkt reducerede erhvervsevne. Det skal ligeledes fremhæves, at det også fremgår at udtalelsen … [tidligere personaleansvarlig], at dette reelt var gældende allerede ved ansættelsen påbegyndelse. Det kan derfor kun konkluderes, at det med vikaransættelsen endnu engang er dokumenterer, at … [klageren] erhvervsevne fra sin begyndelse af ansættelsen var under 1/3 og dermed også var gældende på tidspunktet for afskedigelsen fra … [arbejdsplads].

Det skal i denne forbindelse også erindres, at **Forenede Gruppeliv i brev til Ankenævnet erkender, at der har været et erhvervsevne tab på mindst 2/3 før fratrædelsen i 2007 og igen efter fratrædelsen**, men FG mener ikke at denne nødvendigvis har have været gældende på selve fratrædelsestidspunktet. Vi har endnu ikke se dokumentation for denne påstand fra FG om at erhvervsevnetabet skulle være forbedret kortvarigt for så at forringes igen, uden at der i øvrigt er tilstødt nye begivenheder som kunne udfordre erhvervsevnen selvstændigt på det tidspunkt. Se venligst … [neuropsykolog] erklæringer som dokumenterer at der er sket en løbende forringelse af erhvervsevnen. FG's anbringende er tillige urealistisk idet erhvervsevnetab ikke er en fluktuerende størrelse, der kommer og går, som det passer selskabet bedst i en sag.

Det må derfor konkluderes, at FG implicit har erkendt, at der har været et erhvervsevnetab på 2/3 ved fratrædelsestidspunktet. Dette også i relation til det faktum, at FG har udbetalt invalidesum på baggrund af et erhvervsevnetab på over 2/3 og ligeledes ydet præmiefritagelse.

Ydermere er det af … [psykolog] bilagte erklæringer ganske klart konkluderet, at erhvervsevnen var forringet med 2/3 ved afskedigelsen fra … [arbejdsplads]. Se venligst erklæring af 23,02.2014 side 2 øverst samt erklæring af 28.05.2014 side 1 ad.1 og side 2 mf.:

'Det er uomtvisteligt, at … [klagerens] helbredsmæssige og erhvervsevnemæssige tilstand var forringet med min. 2/3 inden afskedigelsen fra … [arbejdsplads] i 2007 - denne vurde-

ring er baseret på omfanget af de kognitive forringelser og de implikationer, de har haft (afskedigelsen fra stilling i … [arbejdsplads] i 2007).

Samt

'Vikariatet lod sig ikke bestride af … [klageren], og pga. sygefravær førte dette til afskedigelse'. Endvidere – *'Vikariatet i … [flyselskab] var af så få timer, at det, selv uden sygefravær, var mindre end 1/3 af en fuldtidsstilling'*. Slutteligt - *'Antagelsen at vikariatansættelsen kontraindicerer, at arbejdsevnen skulle være nedsat med mindst 2/3, og at der reelt har været end bedre arbejdsevne - er således ikke understøttet'.*

I relation til erhvervsevnen på tidspunktet for forsikringsdækningens ophør (=afskedigelsen fra … [arbejdsplads]) kan uddrages:

'Min erklæring af 23.02.2014 kvalificerer således erhvervsevnen til at være nedsat til under 1/3 på tidspunktet for afsked fra … [arbejdsplads] ved udgangen af september 2007. I lyset af sagens akter er det uomtvisteligt, at arbejdsevnen var nedsat til under 1/3 på afskedigelsestidspunktet. Det vejer i denne forbindelse særligt tungt, at så tidligt som i 2003 (og bekræftet i opfølgende neuropsykologiske genundersøgelser) foreligger dokumentation for, at der har været - og er - tale om generelt forringede funktioner med især væsentlige problemer med overblik, koncentration og hukommelse. Opmærksomhed henledes på, at neuropsykolog … 19.06.2003 vurderer, at der er tale om erhvervsevnetab på mere end 2/3.'

Der kan således ikke herske tvivl om, at … [klagerens] erhvervsevne var nedsat med 2/3 på tidspunktet for afskedigelsen fra … [arbejdsplads] i 2007, og at der ikke findes dokumentation i sagen til støtte for en den modsatte påstand.

Vedr. modparts henvisning til Linkedin.com skal bemærkes følgende:
For det første er der tale om en ikke aktiv profil, hvis validitet ikke kan tillægges nogen officiel vægt. Dernæst skal noteres at der er påført 2 ansættelser på samme tid, hvilket bekræfter profilens manglende validitet. Det fremgår fx, at der var ansættelse Oktober 2007 til Januar 2009 og samtidigt Oktober 2007 til Januar 2008, hvilket naturligt ikke kan finde sted.

Hvad derimod kan udledes er, at ansættelsen (vikariatet) var påtænkt Oktober 2007 til Januar 2009, men faktuelt ophørte med sygemelding Januar 2008, hvilket afspejler den allerede dokumenterede manglende opfyldelse af … [flyselskab] krav, og dermed den nedsatte erhvervsevne. At de to ansættelsesforhold står i den rækkefølge som de gør på linkedin, reflekterer IKKE rækkefølgen på opdateringerne, men alene det IT tekniske forhold, at de opstilles i kronologisk rækkefølge, og dermed med den seneste slutdato til sidst.

Forenede Gruppeliv afventer afslutningsvis, at der indhentes dokumentation fra … [flyselskab]. Forholdet omkring vikaransættelsen er fuldt dokumenteret i form af tidligere fremsendte brev fra … [direktør] og udtalelsen fra … [tidligere personaleansvarlig]. Det er endvidere fra … [flyselskab] dokumenteret, at de ikke længere er i besiddelse af yderligere materiale. Anført mail indgår allerede i sagen. Der ses således ikke grundlag for indhentning af yderligere materiale fra … [flyselskab], idet der ikke foreligger yderligere oplysninger ved … [flyselskab] til belysning af ansættelsesforholdet. FG's anodning må således afvises som forsøg på at 'fiske' og forsøg på at forhale sagen."

I selskabets brev af 23/1 2015 til nævnet fremgår det bl.a.:

> Som tidligere nævnt, lagde nævnets flertal i afgørelse af 3. februar 2014 bl.a. vægt på klagers efterfølgende vikaransættelse i … [flyselskab], hvor minimumsarbejdstiden var 8 dage pr. måned.
>
> Klager og klagers advokat har under sagens behandling fastholdt, at udtalelse fra en tidligere medarbejder i … [flyselskab] skaber tilstrækkelig dokumentation for klagers arbejdstid m.v. under klagers vikaransættelse i … [flyselskab].
>
> Klagers advokat har endvidere oplyst Ankenævnet om, at klagers personaleoplysningerne i … [flyselskab] ikke længere var tilgængelige.
>
> FG har rettet en generel forespørgsel til … [flyselskab] om opbevaring af personaleoplysninger. [Flyselskabs] udtalelse vedlægges som bilag.
> FG fastholder herefter, at klager skal give fuldmagt til, at FG kan indhente oplysninger om klagers vikaransættelse i … [flyselskab] til en fuldstændig belysning af sagen.
>
> Når disse oplysninger er indhentet og modtaget, vil FG give en samlet besvarelse i sagen."

I klagerens brev af 3/2 2015 til nævnet hedder det bl.a.:

> "Jeg har modtaget kopi af FG's brev af 23. januar 2015, og må konstatere at FG har bevæget sig ud i en såkaldt 'fisketur'. FG forsøger at fiske i blinde i … [flyselskabs] personalearkiv i håb om at 'noget' skulle dukke op. Anmodningen strider mod F & P's retningslinjer.
>
> Vi fastholder, at … [flyselskabs], både i brev af 14.11.2011 ved … [tidligere personaleansvarlig] som var nærmeste leder i … [flyselskabs], og via … [flyselskabs] HR-koordinator … ved mail af 21. marts 2012, har oplyst at der ikke i ligger andet i … [flyselskabs] personlige file end det som allerede er fremlagt i sagen.
> …
> Afslutningsvis tillader jeg mig at påpege, at FG's svarfrist på Ankenævnets brev af 8. december 2014 må antages at have været 10 dage altså den 18. december 2014. Svaret er dateret 23. januar 2015, hvilket er over 1 måned efter udløbet af fristen. På den baggrund anmoder jeg Ankenævnet om at se bort fra brevet fra FG i det hele.
>
> Jeg anmoder dog FG om at fremlægge hele deres korrespondance med … [flyselskab] jf. bilaget fra … som er udateret og ikke angiver i hvilken anledning man søger aktindsigt. Kopi kan fremsendes direkte til undertegnede."

I selskabets brev af 18/3 2015 til nævnet hedder det bl.a.:

> "Som tidligere nævnt er der to ansvarsbærende bestemmelser der skal være opfyldt, før der kan ske udbetaling af invaliderente:
>
> - at erhvervsevnen var nedsat med mindst 2/3 på fratrædelsestidspunktet den 30. september 2007

- at tjenesten ophørte på grund af helbredsbetinget utjenstdygtighed

FG mener ikke, at ovenstående betingelser er opfyldt. Til støtte for påstanden og som opsummering af sagen anføres, at

- klager blev raskmeldt i kommunen fra 1. juli 2007. Klager oplyste i forbindelse med raskmeldingen, at klager ikke længere havde fysiske helbredsproblemer, og klager ville kunne påtage sig andet arbejde uden for … [arbejdsplads].

- klager indgik efterfølgende en gensidig aftale med … [arbejdsplads] og Centralforeningen for [klagerens fagforening] om ophør af ansættelsesforholdet 30. september 2007 mod at klager modtog en fratrædelsesgodtgørelse på 222.500 kr. Klager fratrådte ikke pga. sygdom (helbredsbetinget utjenstdygtighed).

- der foreligger ikke lægelig dokumentation for, at klager havde et erhvervsevnetab på mindst 2/3 den 30. september 2007.

- klager modtog ikke sygedagpenge efter fratrædelsen fra … [arbejdsplads].

- klager blev én måned efter fratrædelsen fra … [arbejdsplads], ansat i vikariat i … [flyselskab] med min. 8 arbejdsdage om måneden, som svarer til en arbejdstid på mere end 1/3 af en fuldtidsstilling.

- der ikke foreligger lægelige oplysninger i sagen som belyser klagers erhvervsevnenedsættelse, men skrivelser fra psykolog … af 19. juni 2003 og fra psykolog …[neuropsykolog] af hhv. 15. november 2012, 23. februar 2014 og 28. maj 2014. Skrivelser som er udfærdiget hhv. 4½ år før fratrædelsen og min. 3½ år efter fratrædelsen (neuropsykologisk undersøgelse fra 12. marts 2011, som der refereres til i skrivelsen af 15. november 2012).

- I skrivelsen fra 15. november 2012 fremgår, at der var sket en gradvis forværring af klagers helbredstilstand frem til udarbejdelse af erklæringen 15. november 2012.

- Dette er i direkte modstrid med det anførte i skrivelsen af 28. maj 2014, hvor det fremgår, at klagers erhvervsevne i hvert fald var nedsat med mindst 2/3 på afskedigelsestidspunktet fra … [arbejdsplads] 30. september 2007 og også tidligere, jf. … [neuropsykologs] reference til skrivelse fra psykolog … [anden neuropsykolog] af 19. juni 2003.

- Det er også i modstrid med det af klagers advokat anførte i sin mail af 5. december 2014, hvoraf det fremgår, at et erhvervsevnetab ikke kan være en fluktuerende størrelse.

- der **ikke er** fremkommet nye oplysninger i … [neuropsykolog] skrivelse fra 28. maj 2014, som kan **dokumentere**, at klager havde et erhvervsevnetab på mindst 2/3 den 30. september 2007.

  [Neuropsykolog] docerer i skrivelsen fra 23. februar 2014 over yderst sjældne og kontroversielle følgevirkninger, som er beskrevet i forskningslitteraturen, og som evt. kan opstå efter en hjernerystelse og at disse yderst sjældne og kontroversielle følgevirkninger netop passer til klagers situation.

…
Det skal pointeres, at FG **ikke** har anerkendt — hverken implicit eller eksplicit, at klager havde et erhvervsevnetab på mindst 2/3 på fratrædelsestidspunktet fra … [arbejdsplads] 30. september 2007.

Det kan herefter samlet konkluderes, at der ikke foreligger lægelig dokumentation for, at klagers erhvervsevne var nedsat med mindst 2/3 på fratrædelsestidspunktet 30. september 2007.

Afsluttende bemærkninger
FG kan ikke anerkende en personlig udtalelse fra en tidligere medarbejder i … [flyselskab], som tilstrækkelig belysning af klagers ansættelsesforhold i … [flyselskab]. Vi mener fortsat, at sagen ikke er tilstrækkeligt belyst, og til trods for adskillige opfordringer til både klager og til klagers advokat, er det ikke lykkes at fremskaffe fuldmagt til indhentning af oplysninger om klagers vikaransættelse i … [flyselskab].

Det er herefter vores opfattelse, at denne vægring mod at sagen bliver oplyst fuldt ud, må tillægges klager processuel skadevirkning, jf. retsplejeloven § 344, således at de manglende oplysninger tillægges fordel for FG.

Klagers advokat spørger til korrespondancen vedr. personaleoplysninger, som var vedlagt FGs forrige besvarelse til Ankenævnet. Det kan oplyses, at … [flyselskab] besvarelse var af 8. januar 2015 samt at FGs spørgsmål til … [flyselskab] var en generel forespørgsel om opbevaring af personaleoplysninger."

I klagerens brev af 10/4 2015 til nævnet er det bl.a. anført:

"Til FG bemærkninger, der fejlagtigt menes at understøtte at ovenstående betingelser ikke er opfyldt, skal anføres:

Vedr. den kommunale 'raskmelding' fra 1.juli 2007 er det af … Kommune bekræftet, at dette var en 'teknisk raskmelding' i forbindelse med ophør af refusion af sygedagpenge til arbejdsgiver, og ikke en reel raskmelding med fuld arbejdsdygtighed. Det skal hertil endvidere anføres, at det ved fremsendte sygelister er dokumenteret, at sygefraværsperioden var ubrudt frem til afskedigelsen ultimo september 2007. Der var således ikke tale om en raskmelding med tilbagevenden til arbejde blot én eneste dag.

Klager fratrådte af helbredsmæssige årsager, hvilket klart er dokumenteret ved … [arbejdsplads] Personeltjenestes besvarelse til ASK. Heraf fremgår, at grundlaget for afskedigelsen var helbredsmæssige årsager i form af længere tids sygefravær. Det er således veldokumenteret, at afskedigelsen fandt sted på baggrund af helbredsmæssige årsager. Aftrædelsesaftalen er alene en 'økonomisk' aftale om vilkår ifm. aftrædelsen, uden reference til årsagen. Tjenesten ophørte således på grund af helbredsbetinget utjenstdygtighed.
…
Det er korrekt at Klager ikke modtog sygedagpenge efter fratrædelsen fra … [arbejdsplads]. Dette som direkte følge af den indgåede fratrædelsesaftale, hvorigennem 'lønning' for nævnte periode indgik. Modtagelse af sygedagpenge ville have været lig uberettiget dobbelt 'lønning' i perioden, og derfor ikke ansøgt, og ville, såfremt de overhovedet kunne udbetales af kommunen, under alle omstændigheder ikke blive udbetalt til klager efter fratræden.

…
FG redegørelse om erhvervsevnetab kontra den gradvise helbredsmæssige forværring anses at være en bevidst begrebsforvirring med det ene formål, at kunne undgå en berettiget udbetaling af invaliderenten. Erhvervsevnetabet og den helbredsmæssige tilstand (normalt udtrykt ved men-grad) er klart separeret i Arbejdsskadestyrelsen erklæringer og udtalelser, hvorfor der ikke kan skabes en-til-en korrelation mellem de to begreber, som forsøgt af FG.

Nok er disse begge angivet i procent, men ud fra hver deres kriterier og kan derfor ikke sammenlignes. Idet invaliderenten alene udbetales på baggrund af erhvervsevnetabet skal anbefales, at der alene fokuseres dokumentationen relateret hertil, og ikke på men-graden.

FG pointerer, at man ikke har anerkendt - hverken implicit eller eksplicit, at klager havde et erhvervsevnetab på mindst 2/3 på fratrædelsestidspunktet 30.september 2007. Det skal i denne forbindelse fortsat erindres, at **Forenede Gruppeliv i brev til Ankenævnet erkender, at der <u>har været et erhvervsevne tab på mindst 2/3 før fratrædelsen i 2007</u> og igen <u>efter</u> fratrædelsen.**

Det skal forsat argumenteres, at erhvervsevnetab ikke er en fluktuerende størrelse, der kommer og går, som det passer FG bedst i en sag. Det må derfor fortsat konkluderes, at FG har erkendt, at der har været et erhvervsevnetab på 2/3 ved fratrædelsestidspunktet jf. også de indledende bemærkninger. Dette også i relation til det faktum, at FG har udbetalt invalidesum på baggrund af et erhvervsevnetab på over 2/3 og ligeledes ydet præmiefritagelse.
I relation til FG afsluttende bemærkninger skal anføres, at der ikke er tale om en personlig udtalelse fra en tidligere medarbejder i … [flyselskab], men derimod en formel udtalelse fra daværende nærmeste foresatte. Der ses således at være tilstrækkelig dokumentation for forholdet omkring vikariatet, herunder klagers meget begrænsede opfyldelse af samme. Endvidere har … [flyselskabet] som dokumenteret oplyst, at der ikke foreligger yderligere materiale vedr. klager,

Vikariatet ses fortsat uden betydning for sagen, idet det allerede er dokumenteret, at erhvervsevnen var nedsat med 2/3 på tidspunktet for fratrædelsen fra … [arbejdsplads]. Endvidere er det dokumenteret, at Klager under vikariatet allerede fra begyndelsen havde et sygefravær af betydeligt omfang, hvorfor det anses for dokumenteret, at klager under vikariatet end ikke kunne løfte en arbejdsindsats der nærmer en erhvervsevne på 1/3 af normeret tid. Samlet anses vikariatet således for at være uden betydning for vurderingen af sagen."

Nævnet har fået forelagt sagens bilag, herunder de bilag, der var fremlagt i den tidligere sag for nævnet. I det følgende gengives enkelte uddrag heraf:

I tidsbegrænset ansættelsesbevis for klagerens ansættelse som vikar i flyselskabet fremgår det bl.a.:

"**Ansættelsesperiode**: Ansættelsesforholdet er tidsbegrænset til 1 år – 01.november 2007 til 30.oktober 2008, hvor ansættelsesforholdet ophører uden yderligere varsel.

18. 86607

Opsigelse: I ansættelsesperioden er der et gensidigt opsigelsesvarsel på 1. måned.
…
Tjenestetid:
Du er ansat som vikar. Som vikar skal du efter nærmere aftale og korrdination med … [flyselskab] opfylde … [flyselskab] krav om minimum 8 arbejdsdage/måned. "

I en udtalelse fra en tidligere ansat leder hos arbejdsgiveren, hvor klageren arbejdede i et vikariat fra november 2007 til 2008, hedder det blandt andet:

"[Klageren] skiftede efter en periode i en anden gruppe indenfor afdelingen og jeg fik herefter personaleansvaret for [klageren]. Hendes arbejdsrutiner gik fra at være inden for 24 timers nu og her planlægning (Trafikvagt) til 1-7 dages planlægning (Disponering). Arbejdet var i samme systemer og samme processer, dog med lidt længere varsel.

Vi fandt i gruppen hurtig frem til at de basale kundskaber som [klageren] burde have haft efter en have haft efter normal indøvelse, plus forlængelse ikke var til stede, og hendes "indøvelses" periode blev atter forlænget i Disponeringen.

[Klageren] havde svært ved at huske simple rutiner og processer, koncentrationsevnen manglede og hun virkede forvirret. [Klageren] lavede fejl som hun var blevet indøvet i skulle gøres anderledes.

Det blev påpeget flere gange at jeg ikke følte [Klageren] var helt rask og at hun skulle opsøge en læge.

Til slut vurderede jeg at [klageren] ikke ville lykkes i jobbet og valgte at opsige samarbejde. [Klageren] fik tilbudt en frivillig opsigelse med ekstra varsel og den valgte hun at tage imod, men efter min personlig mening var [klageren] allerede ved ansættelsen, var meget mærket af helbredet og ikke i stand til at varetaget jobbet af helbredsmæssige årsager.

Efter min personlige holdning burde [klageren] have været opsagt langt tidligere i forløbet og det var blot at trække pinen ud efter min mening, [klageren] var meget stædig og var måske ikke parat til selv at se realiteterne i øjnene.

Min udtalelse er personlig og eftersom jeg ikke er ansat i … længere, kan og må jeg ikke udtale mig på vegne af [arbejdsgiveren] eller officielt.

I mail af 21/3 2012 fra flyselskabet, hvor klageren var vikar, til klageren, er det bl.a. anført:

"Kære … [klageren],

Efter at have gennemgået din personlige file, skal vi hermed bekræfte, at der *ikke* foreligger nogen form for dokumentation omkring din sygdom ej-heller dokumentation omhandlende eventuelt sygefravær, i perioden hvor du været tidsbegrænset ansat i … [flyselskab].

Bedste hilsner

… [HR-koordinator]"

19. 86607

I udateret mail fra flyselskabet til selskabet, er det bl.a. anført:

"Hej … [selskabets medarbejder]

Vi gemmer personalefiles for både fastansatte og vikarer i 25 år.

Med venlig hilsen
… [flyselskabets medarbejder]"

Af gruppelivsaftale …011 fremgår bl.a.:

"***Invaliderente:*** Hvis et gruppemedlems erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til en tredjedel eller derunder, udbetales en årlig invaliderente - jfr. aftalens § 2.

Invaliderenten udbetales månedligt forud fra den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i 3 måneder, dog tidligst fra det tidspunkt, hvor gruppemedlemmets tjeneste er ophørt på grund af helbredsbetinget utjenstdygtighed. Udbetalingen fortsætter så længe erhvervsevnen er nedsat til en tredjedel eller derunder, dog længst til udgangen af den måned, hvor gruppemedlemmet dør eller fylder 60 år for gruppemedlemmer i gruppe HB, 62 år for gruppemedlemmer i gruppe P og 65 år for gruppemedlemmer i gruppe CS.

Erhvervsudygtighed på grund af sygdom eller ulykkestilfælde opstået før forsikringens ikrafttræden, og som giver ret til offentlige ydelser, berettiger ikke til invaliderente.

§3.
Indtrædelse og udtrædelse

Dækningen er virksom straks, når betingelserne i aftalens § 1 er opfyldt, og ophører ved udgangen af den måned, hvor bidragsindbetalingen til fonden, eller for beredskabsstyrkens stampersonel til en pensionsordning, slutter, dog senest ved udgangen af den måned, hvor den pågældende for henholdsvis P fylder 62 år, HB: fylder 60 år og for CS: fylder 65 år."

Af forsikringsbetingelserne for gruppelivsforsikringen fremgår bl.a.:

"**§ 1. Forsikringsaftalen**
Stk. 1. Forsikringsaftalen består af gruppelivsaftalen og nedenstående forsikringsbetingelser.

Stk. 2. Forsikringsbetingelserne kan være fraveget ved bestemmelser, der skriftligt er anført i gruppelivsaftalen og som er aftalt mellem FG og forsikringstageren, jævnfør § tre c.
...
§ 9. Udbetaling af invaliderente
Stk. 1. Invaliderenten udbetales, hvis gruppemedlemmets erhvervsevne i forsikringstiden på grund af sygdom eller ulykke skønnes nedsat til en tredjedel eller derunder.

Stk. 2. Nedsættelsen efter stk. 1 foreligger, når gruppemedlemmet efter FGs skøn ikke længere er i stand til bedømt under hensyn til gruppemedlemmets nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse - at tjene mere end en tredjedel af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. FG er beretti-

get til at indhente oplysninger fra læger, der behandler eller har behandlet gruppemedlemmet, og til at lade gruppemedlemmet undersøge af en af FG valgt læge.

Stk. 3. Invaliderenten udbetales fra den dato, hvor erhvervsevnen har været nedsat uafbrudt i 3 måneder, dog tidligst fra den dato, hvor anmodning om udbetaling skriftligt fremsættes overfor FG."

Nævnet udtaler:

Det fremgår af sagen, at klageren efter ulykken 2001 pådrog sig et hovedtraume med hjernerystelse og et traume mod højre knæ, og at hun siden fik konstateret en blodprop i venstre hjernehalvdel. Klageren blev sygemeldt fra sit arbejde som flyverspecialist den 23/6 2006 og fratrådte stillingen den 30/9 2007, hvilket var samme dag som forsikringen ophørte. Med virkning fra den 1/11 2007 blev hun ansat i et tidsbegrænset vikariat i et flyselskab med en minimumsarbejdstid på 8 arbejdsdage om måneden. Hun blev i brev af 3/4 2008 opsagt fra vikariatet med henvisning til, at hendes helbredsmæssige situation ikke kunne opfylde kravet om 8 arbejdsdage pr. måned, hvorefter hun gennemgik et længere kommunalt udredningsforløb. Hun fik i første omgang bevilget fleksjob fra den 1/2 2010, og med virkning fra den 1/6 2011 er hun tilkendt offentlig førtidspension.

Klageren har gjort gældende, at hendes erhvervsevne var nedsat med 2/3 eller mere den 30/9 2007, og at hun derfor i overensstemmelse med skadevirkningsprincippet er berettiget til at helbredsbetingede ydelser. Hun har til støtte herfor blandt andet henvist til udtalelser fra en neuropsykolog, Arbejdsskadestyrelsen og førtidspensionstilkendelsen.

Efter det oplyste i de lægelige bilag lægger nævnet til grund, at klageren siden ulykken i 2001 har haft en hjerneskade i form af en progredierende neuropsykologisk forringelse, der blandt andet har medført væsentlige problemer med overblik, koncentration og hukommelse.

Efter en gennemgang af sagen og efter en samlet vurdering finder nævnet det ikke bevist, at klagerens generelle erhvervsevne ved forsikringens ophør den 30/9 2007 var

nedsat med 2/3 eller derover. Nævnet har derfor ikke grundlag for at ændre afgørelsen i kendelse nr. 82.303 af 3/2 2014.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren modtog løn frem til forsikringen ophørte, at hun efter opsigelsen ikke modtog sygedagpenge, og at hun i november 2007, dvs. en måned efter forsikringstidens ophør, indgik en tidsbegrænset ansættelsesaftale med et flyselskab, hvor det var et krav, at klageren arbejdede mindst 8 dage om måneden. Efter nævnets opfattelse overstiger denne arbejdstid som udgangspunkt 1/3 af en almindelig fuldtidsstilling. Nævnet bemærker, at klagerens arbejde i vikarstillingen - herunder antallet af arbejdstimer samt indtægten herfra – ikke er nærmere belyst. Der er således alene oplysninger om, at klageren i april 2008 blev opsagt på grund af sit helbred, flyselskabets oplysninger om, at der ikke er registreret forhold om et eventuelt sygefravær, og klagerens egne oplysninger om, at hun blev sygemeldt i januar 2008, jf. brev af 5/12 2014 til nævnet.

Nævnet har endvidere lagt vægt på, at der ifølge forsikringsbetingelserne skal være tale om en nedsættelse af den generelle erhvervsevne i en situation som den foreliggende, hvor klagerens erhvervsevne var nedsat i ikke ubetydeligt omfang, da hun fratrådte stillingen den 30/9 2007, og hvor klagerens sygdom er progredierende og derfor ikke umiddelbart giver forhåbninger om, at generne forbundet med sygdommen fortager sig.

Det fremgår af udtalelsen fra klagerens tidligere personaleansvarlige under vikariatet i flyselskabet, at klageren i den første gruppe arbejdede inden for 24 timers nu og her planlægning, og at det var de samme systemer og processer, efter at hun skiftede gruppe, dog med længere varsel. Nævnet finder det ikke bevist, at der herved var taget relevante skånehensyn til klagerens lidelser, der blandt andet medførte koncentrations- og hukommelsesbesvær, hvorfor klagerens generelle erhvervsevne ikke kan anses for prøvet i denne stilling. Dette understøttes endvidere af, at klageren senere i kommunalt regi blev visiteret til et fleksjob på 10-12 timer ugentligt.

22. 86607

Endelig bemærker nævnet, at de af klageren i forbindelse med genoptagelsen fremlagte nye neuropsykologiske erklæringer efter nævnets vurdering ikke i sig selv beviser, at klagerens generelle erhvervsevne var nedsat med 2/3 i forsikringstiden.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels